

Від редакції

Роман ЯЦІВ

**ФЕСТИНИ
«НАРОДОЗНАВЧИХ ЗОШИТІВ»
(З приводу виходу у світ 100 числа)**

Цифрова арифметика не належить до числа пріоритетних мотивацій у гуманітарних студіях. Тому в триванні видавничого проекту «Народознавчих Зошитів» було пропущено чимало нагод самопошануватись або зайвий раз звернути на себе увагу. П'ять чи то десять років існування для такого роду періодичного видання як для України — статистика промовиста, але одним з наших редакційних кредо залишається нормальна ритмічна праця не для промоції, а для можливості інтелектуальної комунікації, для народження нових наукових ідей і для зміцнення української народознавчої школи. Натомість соте число «Зошитів» таки спровокувало кілька думок «з приводу».

Більш ніж п'ятнадцять літ тому, коли почав виходити на скромному папері нікому ще не відомий дво-місячник, важко було спрогнозувати його здатність втриматися вже в існуючій мережі наукових видань, деякі з яких мали доволі тривалу історію. Але відновлення української державності помножило авторську й читацьку аудиторії, і виявилось, що новий журнал народжувався у дуже сприятливий час, у точній відповідності до наростаючої потреби в нових інтелектуальних трибунах. В науковий обіг вводилися великі масиви народознавчої фактології, старша генерація вчених з великим пієтетом поверталася до теоретико-методологічного досвіду ще недавно заборонених наукових шкіл, а молодь потребувала можливостей показати себе в технологіях нового, «актуального» мислення. Не кожен з уже існуючих журналів міг задовольнити і одну, й другу категорію потенційних авторів, оскільки вже вироблені традиції відповідних редакційних колективів не дозволяли радикально змінювати саму редакційну політику. «Народознавчі Зошити» народжувалися з ідеї формування нового типу наукового журналу, позбавленого вузькості поглядів на феномени традиційної і професійної культури, чи то замкнутості в тематиці, регіональних явищах або так званої «стерилізації» авторів (рівень чи не рівень як подекуди надуманий критерій щодо дослідників). Від самого початку була закладена установка на міждисциплінарність друкованих текстів, на заохочення до публікацій авторів з різних наукових та університетських центрів України та зарубіжжя, на поглиблення наукового інструментарію щодо феноменів української та світової культури в діапазоні різних явищ і подекуди відмінних поглядів на них.

До цього спонукала сама концепція заснування Інституту народознавства НАН України. Її автор,

сьогодні академік НАН України Степан Павлюк, від самого початку головний редактор «Народознавчих Зошитів», настоював на інтегральному розумінні концепту «народознавство», що, фактично, дало ключ до самої видавничої політики журналу. Вкрай важливо, що головний редактор у такий спосіб дав установку на зближення різних класичних наукових дисциплін і субдисциплін, які на той час (середина 1990-х рр.) ще були не цілком методологічно зрілими з причини тривалої монополії матеріалістичного вчення в історичній, етнологічній та мистецтвознавчій галузях знань. Таким чином, у «Народознавчих Зошитах» публікувалися статті з питань соціології, культурології, етнопсихології, етнолінгвістики, археології, етнопедagogіки, культурної антропології, політології та деяких інших підрозділів гуманітаристики. Більше того, Степан Павлюк та члени редколегії всяко заохочували авторів (в тому числі початківців) до гостріших постановок наукових проблем, до полемічності в розмовах про важливі питання життя етносу. При цьому головний редактор проявляв (як це робить і сьогодні) таку міру демократизму в наданні права вченого висловлювати свою аргументовану думку, що «Зошити» стали вкрай очікуваними в різних академічних й університетських середовищах як свого роду збудники до глибшого аналітичного мислення для різних наукових шкіл.

Редакційна колегія, яка складається з високоавторитетних вчених з різних куточків України, вважає успішними різні випуски журналу, де розкривалася певна стрижнева наукова проблема, або висвітлювалася наукова спадщина видатних науковців минулого. Вагомим результатом нашої видавничої діяльності є пошанування колег з приводу ювілеїв. На сьогодні такі випуски є раритетами

і в майбутньому стануть базовими ресурсами для досліджень тих наукових ідей, які ті чи інші вчені представляють. Важливим став теж досвід редакції з метою розширення проблематики співпрацювати з зарубіжними колегами. Так, резонансними стали спеціальні випуски, підготовлені за участі польських та канадських вчених, а також тематичні номери, в яких розкриті певні титульні проблеми на міждисциплінарному рівні.

За більш ніж 15-тирічну історію «Зошити» пережили чимало труднощів, але зберегли свою посвяту українській науці та культурі. Журнал не послаблює свого сильного мотиваційного струменя продовжувати дарувати науковому світу нові ідеї і нові генерації їх носіїв. Обличчя ювілейного 100 номера вдосконалене завдячуючи зусиллям колективу Видавничого Дому «Академперіодика» НАН України, працівники якого допомагають львівській редакції належним чином готувати номери до друку.

Тривалість видавничого задуму редакція завдячує Редакційній Колегії, члени якої часто виступають з різними ініціативами, а нерідко беруть на себе функцію упорядкування тих чи інших тематичних блоків. Беззмінно працює над двомісячником видавничою групою під керівництвом Ірини Чмиги, яка кваліфіковано здійснює всі стадії додрукарської підготовки оригінал-макетів номерів. Окремі привітання з нагоди виходу у світ ювілейного 100-го випуску адресуємо численним авторам публікацій, а також безпосереднім адресатам журналу — його читачам. Очікуємо на нові яскраві відкриття на сторінках «Народознавчих Зошитів», які не втомлюються сповіщати науковий світ про унікальні феномени української етнонаціональної самобутності, про культурні досвіди інших народів.